

# USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **S. C.**  
zastoupen advokátkou JUDr. Anitou Pešulovou  
sídlem Nuselská 499/132, 140 00 Praha 4

proti

žalovanému: **Úřad práce – pobočka pro hlavní město Prahu**  
sídlem Domažlická 1161/5, 130 00 Praha 3

**o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného**

**takto:**

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, se za zastupování přiznává odměna 13 600 Kč, který jí bude vyplacena z účtu zdejšího soudu ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto usnesení. Zástupkyně se vyzývá, aby do pěti dnů od doručení tohoto usnesení sdělila, na jaký bankovní účet jí má být odměna vyplacena.

## **Odůvodnění:**

### *I. Vymezení věci a žalobní argumentace*

1. Žalobce se na soud obrátil, neboť měl za to, že se žalovaný dopustil různých pochybení při vyřizování jeho žádosti o přiznání práva na příplatek dietního stravování a je v této věci nečinný.
2. Soud žalobci ustanovil zástupkyni a opakovaně ho vyzval k odstranění vad žaloby. V rámci těchto postupů si nejprve s žalobcem ujasnil, že pochybení, proti kterému brojí žalobou, spočívá v tvrzeném nevyřízení stížností dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Následně žalobci soud předestřel svůj předběžný právní názor, že vyřízení stížnosti není rozhodnutím, a proto se proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování stížnosti nelze bránit žalobou na ochranu proti nečinnosti. Zároveň soud poučil žalobce, že jako možná obrana by v úvahu přicházela žaloba na ochranu před nezákonným zásahem. V návaznosti na uvedený procesní vývoj žalobce upravil svoji žalobu následovně.
3. Žalobce uvedl, že žalovaný zamítl jeho žádost o příspěvek na živobytí. Žalobce si na postup opakovaně stěžoval a nesouhlasil především se závěrem, že nesplňuje podmínky pro přiznání příplatku na dietní stravování. Nesouhlasil ani s tím, že má být posuzován společně s paní Heřmanovou, v jejímž bytě bydlel. Veškeré náklady domácnosti si totiž žalobce hradil sám, což se snažil správním orgánům vysvětlit.
4. Žalobce si na postup žalovaného stěžoval podáními z 1. 9. 2020, 10. 11. 2020 a 14. 11. 2021. O těchto stížnostech žalovaný dle žalobních tvrzení doposud nerozhodl. Tato nečinnost

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

žalovaného představuje dle žalobce nezákonný zásah, a proto žalobce navrhl, aby soud rozsudkem tuto skutečnost určil.

## *II. Vyjádření žalovaného*

5. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou. Popsal průběh vyřizování žalobcovy žádosti o přiznání příspěvku na živobytí a bydlení a řízení o odvolání před ministerstvem. Dále uvedl, že u žalobce eviduje tři stížnostní spisy s tím, že všechny tyto stížnosti vyřídil, o čemž žalobce vyrozuměl.
6. Na své argumentaci i procesním návrhu žalovaný setrval též poté, co žalobce přeformuloval svoji žalobu na ochranu před nezákonným zásahem.

## *III. Dosavadní průběh před správními orgány*

7. Žalobce požádal 30. 10. 2019 o doplatek na bydlení. Předložil mj. podnájemní smlouvu na jeden pokoj v bytě a potvrzení o nutnosti dietního stravování.
8. První rozhodnutí žalovaného o nepřiznání doplatku na bydlení zrušilo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Žalovaný poté 17. 8. 2020 žalobci opětovně nepřiznal doplatek na bydlení. Rozhodl tak proto, že žalobce přes výzvu žalovaného nedoložil výši měsíčních příjmů paní Heřmanové, od které si pronajímá byt a která je osobou posuzovanou společně s ním.
9. Ministerstvo práva a sociálních věcí druhé rozhodnutí žalovaného potvrdilo 5. 11. 2020.
10. Žalobce následně podal řadu stížností, podnětů a obdobně označených podání. Jejich obsahem je zpravidla žalobcovo tvrzení, že neměl být posuzován společně s paní Heřmanovou, a vyjádření nevole nad tím, jak dlouho je již věc projednávána bez toho, aby žalobci byla přiznána dávka.

## *IV. Posouzení věci soudem*

11. Soud se nejprve zabýval přípustností žaloby, přičemž dospěl k závěru, že žaloba není přípustná.
12. Žalobce svoji žalobu nejprve formuloval jako žalobu na ochranu proti nečinnosti dle § 79 a násl. s. ř. s. Vyřízení stížnosti dle § 175 správního řádu není rozhodnutím ani osvědčením [srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) z 2. 12. 2015, čj. 1 As 134/2015-36, bod 25, a ze 7. 1. 2016, čj. 9 As 235/2015-26, bod 15]. Vzhledem k této skutečnosti se nelze proti tvrzené nečinnosti při vyřizování stížnosti bránit žalobou na ochranu proti nečinnosti.
13. Žalobce následně přeformuloval svoji žalobu na žalobu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. s. ř. s. Podle tohoto ustanovení se *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
14. Ochranu před nezákonným zásahem poskytuje správní soud tehdy, je-li žalobce přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka)

zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, publ. č. 603/2005 Sb. NSS).

15. Soud přitom musí nejprve zkoumat splnění čtvrté podmínky, neboť neexistence zásahu vede k nepřijatelnosti žaloby (srov. rozsudky NSS z 19. 9. 2007, čj. 9 Aps 1/2007-68, č. 1382/2007 Sb. NSS, a z 18. 12. 2019, čj. 6 As 167/2019-36, č. 3973/2020 Sb. NSS).
16. Zásahem může obecně být i omisivní jednání správního orgánu v případech, kdy má orgán konat z úřední povinnosti, neboť jsou splněny všechny zákonné podmínky. Výsledkem činnosti správního orgánu nicméně nesmí být rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 16. 11. 2010, čj. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS).
17. Žalobce spatřuje zásah v tom, že žalovaný nevyřídil tři jeho stížnosti. Soud se proto zabýval tím, zda tato nečinnost může být nezákonným zásahem.
18. Dle § 175 odst. 1 správního řádu *dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.*
19. Stížnosti dle správního řádu se NSS věnoval např. v rozsudku ze 17. 12. 2010, čj. 4 Aps 2/2010-44, č. 233/2011 Sb. NSS, v němž s odkazem na doktrínu uvedl, že: *„K povaze stížností obecně doktrína uvádí, že stížnost je pouhým podnětem pro správní orgán např. k provedení úkonů v rámci služebního dohledu ... a stěžovatel nemá právní nárok, aby na základě jeho stížnosti byly provedeny určité dozorcí nebo jiné úkony ...“* (srov. Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 688*). *I podle názoru Nejvyššího správního soudu se stížnost svou povahou a právní úpravou blíží spíše dozorcímu prostředku, resp. je nástrojem, který k němu může vést. [...] Procesně se u stížnosti postupuje podle části čtvrté správního řádu a výsledkem je sdělení (vyrozumění). Na vyřízení stížnosti tedy není právní nárok a samotné její vyřízení ještě samo o sobě neznamena odstranění závadného stavu. Navíc o výsledku šetření a přijatých opatření se stěžovatel vyrozumívá, jen pokud o to požádal“* (důraz doplněn).
20. NSS se výše uvedeným způsobem vyslovil ve vztahu k závěru, že stížnost dle správního řádu není prostředkem, kterým by se žalobce mohl domáhat ochrany nebo nápravy před podáním zásahové žaloby dle § 85 s. ř. s. Jeho úvahy ohledně povahy stížnosti jsou však plně použitelné i pro nyní posuzovanou věc a objevují se i v jeho dalších rozhodnutích (srov. např. rozsudek z 6. 2. 2020, čj. 9 As 275/2018-24, bod 11 a rovněž judikatura citovaná dále).
21. Na vyřízení stížnosti nemá žalobce právní nárok. Stížnost je dohledovým a dozorovým prostředkem, který se realizuje mimo správní řízení. Stížnost nenahrazuje řádné a mimořádné opravné prostředky, neboť ji lze podat pouze proti nevhodnému chování úředních osob či postupu správního orgánu. Její vyřízení neodstraňuje závadný stav, na který si podatel stěžuje. Z toho též vyplývá, že případným nevyřízením stížností nemohl být žalobce nijak zkrácen na svých právech či dotčen ve své právní sféře. Je proto zjevné a nepochybné, že napadený postup nemůže být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (srov. shodné

závěry v rozsudcích NSS ze 7. 12. 2016, čj. 1 As 235/2016-52, bod 12, z 2. 2. 2017, čj. 7 As 258/2016-26, bod 12, a z 14. 7. 2017, čj. 5 As 89/2017-13, bod 14).

22. V projednávané věci není splněna čtvrtá podmínka výše uvedeného algoritmu (bod 15 odůvodnění). Zároveň se proti postupu nelze bránit ani jiným z žalobních typů, neboť výsledkem projednání stížnosti není rozhodnutí, jak soud vysvětlil výše.
23. Soud si je vědom toho, že v usnesení čj. 11 A 139/2021-41 žalobce poučil, že se proti nevyřízení stížnosti nelze bránit žalobou na ochranu proti nečinnosti a jako možnou cestu označil právě zásahovou žalobu dle § 82 a násl. s. ř. s. Tuto úvahu však vyslovil pouze v rámci svého předběžného právního názoru, který nemůže výše uvedenou konstantní judikaturu NSS nijak ovlivnit.

#### *V. Závěr a náklady řízení*

24. Na základě shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žalobce brojí proti postupu, proti kterému se nelze bránit žádným z žalobních typů upravených v s. ř. s. Proto mu nezbylo než žalobu výrokem I. odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť zjištěný nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný (k tomu srov. též Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 701, bod 12).
25. Výrokem II. soud rozhodl o náhradě nákladů řízení postupem dle § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.
26. Soud ustanovil žalobci usnesením z 26. 10. 2021, čj. 11 A 139/2021-16, zástupkyni pro řízení postupem dle § 35 odst. 10 s. ř. s. Výrokem III. jí proto přiznal odměnu za čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a tři doplnění žaloby z 15. 11. 2021, 17. 1. 2021 a 6. 6. 2022) ve výši 3 100 Kč/úkon [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč/úkon dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celkem tedy zástupkyni žalobce na odměně náleží 13 600 Kč.
27. Odměnu ustanovené zástupkyně platí stát. Zástupkyni odměnu vyplatí zdejší soud ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí. Soud zároveň s ohledem na hospodárnost a efektivnost řízení zástupkyni vyzval, aby sdělila, na jaký účet jí má být přiznaná odměna uhrazena.

#### **Poučení:**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz).

Praha 11. srpna 2022

Mgr. Marek Bedřich v. r.  
předseda senátu